

แผนที่ความรู้ด้านการส่งเสริม
สุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

26-27 November 2561

กิ่งพิบูล ชำนาญคง
ศูนย์จัดการความรู้ วิจัยและนวัตกรรม
สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
กรมอนามัย

แผนงานที่ 1

การพัฒนากฎเกณฑ์ชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)

โครงการที่ 1 พัฒนาและสร้างเสริมสุขภาพคนไทยกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย

สถานการณ์ปัจจุบัน

- อัตราการคาดหมายต่อแผนการเกิดชีพ ปี 2555, 2556 และ 2557 มีอัตราการเพิ่มขึ้นจาก 17.6, 22.2 และ 23.3 ตามลำดับ
- ปี 2559 ร้อยละเด็กปัญญาอ่อนคิดเป็นร้อยละ 0.1 เท่ากับ 98.23 และปี 2560 พัฒนาการของตัวชี้วัด ร้อยละ 21.5
- ปี 2560 เด็กอายุ 0 - 5 ปี สูงที่สุดส่วนการร้อยละ 49.5

วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาระบบบริการของสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ ให้มีมาตรฐานอย่างมีผลสัมฤทธิ์
- เพื่อให้บริการที่ครอบคลุมการให้บริการดูแลสุขภาพอย่างมีคุณภาพที่ดี
- เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยและมีวินัย

เป้าหมายระยะ= 20 ปี

ทุกกิจกรรมและระดับที่มีผลการประเมิน

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

มาตรการสำคัญ

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมการแพทย์/กรมอนามัย

แผนงานที่ 1

การพัฒนากฎเกณฑ์ชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)

โครงการที่ 2 พัฒนาและสร้างเสริมสุขภาพคนไทยกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น

สถานการณ์ปัจจุบัน

- ปี 2559 ระดับสติปัญญาของเยาวชนไทยตามระดับชั้นเรียน ซึ่งประเมินโดย IQ-T1 เท่ากับ 98.23 และต่ำกว่าเกณฑ์โดยอายุ 6 - 11 ปี อัตราส่วนการคาดการณ์อายุไม่เกิน 15 ปี
- ปี 2560 ตัวชี้วัดปฐมวัยส่วน ระดับ IQ-T1 ปี 2559 ร้อยละ 64.2 เทียบปี 2558 65.1 และต่ำกว่าเกณฑ์ 0 - 12 ปี สหพันธ์ปัญญา (Caucy Test) ปี 81.81
- อัตราของวัยเรียนอายุ 15 - 19 ปี สูงสุดส่วนตั้งแต่ปี 2013 ต่อปีประชากร ในปี 2555 เท่ากับ 42.5 ในปี 2559

วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่น มีสุขภาพดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- เพื่อส่งเสริมให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่น มีพัฒนาการสมวัย
- เพื่อส่งเสริมให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่น มีวินัย

เป้าหมายระยะ= 20 ปี

- เด็กวัยเรียน IQ-T1 มี สุขภาพดีสูง สูงที่สุดส่วน สหพันธ์ปัญญา
- อัตราการคาดหมายชีพยืนยาว อายุ 15 - 19 ปี 88%

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

มาตรการสำคัญ

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมสุขภาพจิต/กรมอนามัย

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

แผนงานที่ 1

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)

โครงการที่ 4 พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยทุก

สถานการณ์ปัจจุบัน

- ผู้สูงอายุ ร้อยละ 88.8 สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ผู้สูงอายุ <ร้อยละ 28 ที่ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา การผู้สูงอายุ และร้อยละ 16.9 มีความเสี่ยงต่อการพหุโรค ร้อยละ 8.1 มีความเสี่ยงภาวะสมองเสื่อม
- ปี 2560 มีผู้สูงอายุที่เพิ่มเข้าร่วมโครงการ LTC จำนวน 177,341 คน
- ปี 2560 มีนัก Care Manager (CM) จำนวน 4,424 คน และมีนัก Care Giver (CG) จำนวน 22,344 คน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ใช้บริการส่งเสริมสุขภาพ บำบัดโรค สุขภาพ รักษา และฟื้นฟูสภาพที่มีประสิทธิภาพ โดยการทำงานร่วมกับครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น
- ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วนภาพ และได้รับบริการสุขภาพที่ครอบคลุมปัญหาต่างๆของคือแห่งเกษ

เป้าหมายระยะ= 20 ปี

- ตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพชุมชนผู้สูงอายุ ครอบคลุมในชุมชนผ่านภาคี
- มีสัดส่วนของผู้สูงอายุที่สุขภาพแข็งแรงหรือตนเองได้ไม่น้อยกว่า 8 เท่า ของกลุ่มที่สุขภาพความแข็งแรงในการทำกิจวัตรประจำวัน
- โรงพยาบาลมีบริการสนับสนุนชีวิตผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า ร้อยละ 95

มาตรการสำคัญ

แผนงานที่ 4

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ 11 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ปัจจุบัน

ปี 2560 มีโรงพยาบาลที่ได้รับการตรวจสอบมาตรฐานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ๒๒ แห่ง ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๗ 90

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital

เป้าหมายระยะ: 20 ปี

โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นโรงพยาบาลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ชุมชน

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

มาตรการสำคัญ

แผนงานที่ 4

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ 12 คุ้มครองสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยง

สถานการณ์ปัจจุบัน

ปี 2560 ร้อยละ 60.53 (46 จังหวัด) ของจังหวัดมีการบริหารจัดการปัจจัยเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อมและสุขภาพผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนได้รับการป้องกัน ดูแลสุขภาพจากปัจจัยเสี่ยงมลพิษสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายระยะ: 20 ปี

ลดผลกระทบต่อสุขภาพจากปัจจัยเสี่ยงจากธรรมชาติและมลพิษสิ่งแวดล้อมของประชาชน

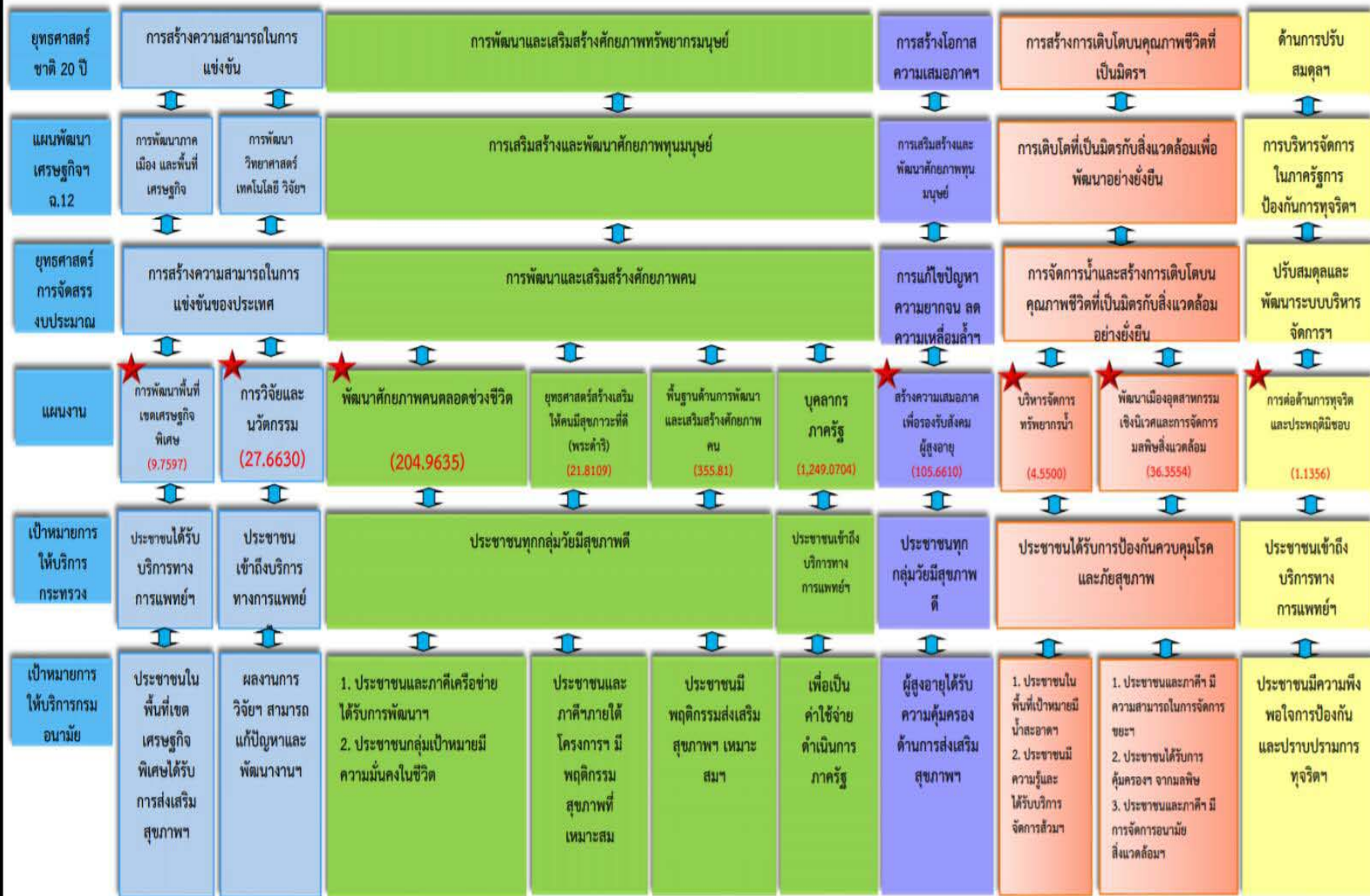
ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

มาตรการสำคัญ

โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กรมอนามัย (2,016.7807 ลบ.)

โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 กรมอนามัย (2,016.78 ลบ.)

ประเด็นการนำเสนอ

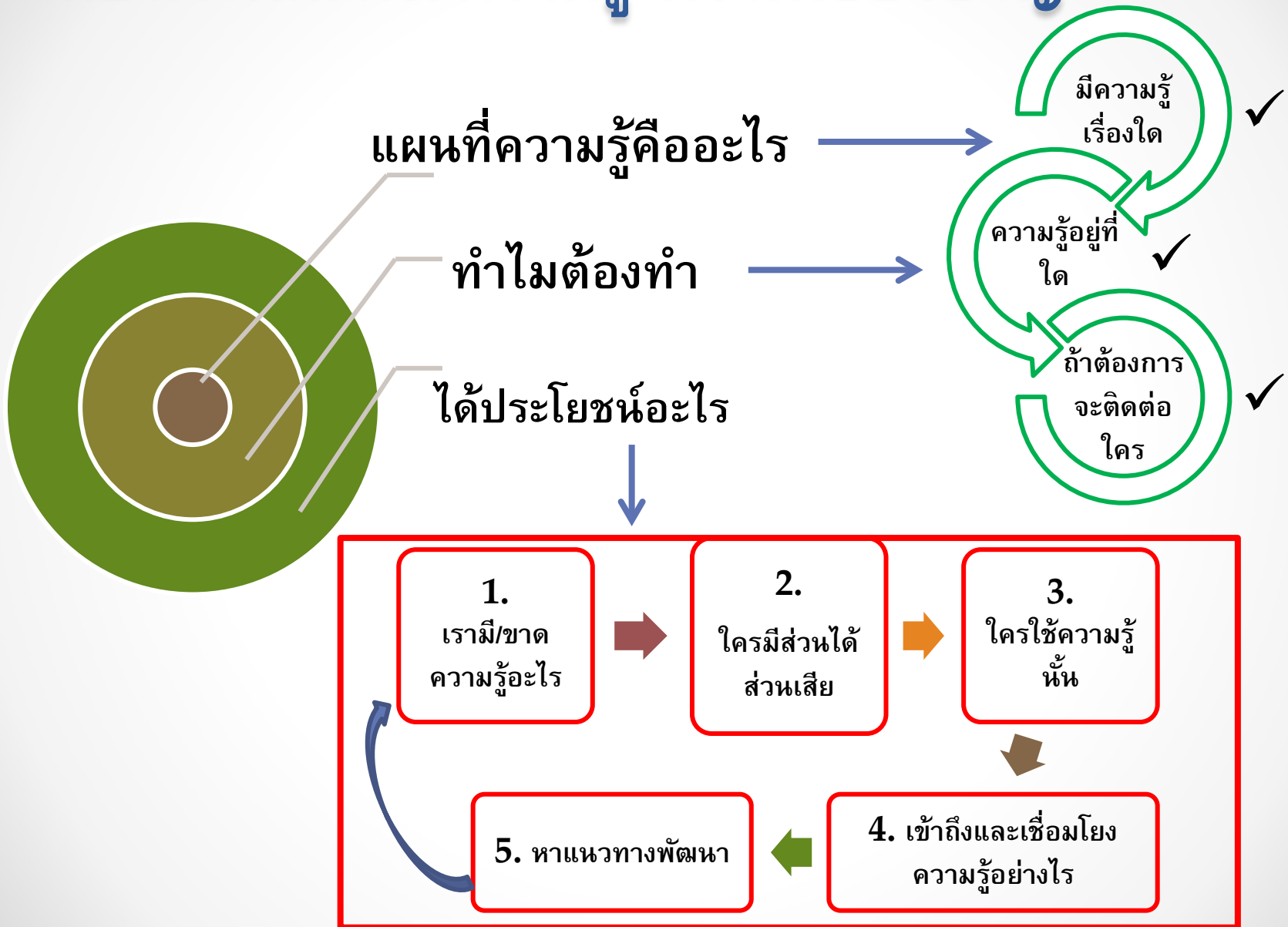
กระบวนการทำแผนที่ความรู้ Knowledge Mapping

- ขั้นตอนและเทคนิคการบ่งชี้ความรู้ และวิเคราะห์ความจำเป็น โดยประยุกต์ใช้ AAIM / PIRAB
- การจัดลำดับความสำคัญ
- การบริหารเครือข่ายการดำเนินงานในพื้นที่

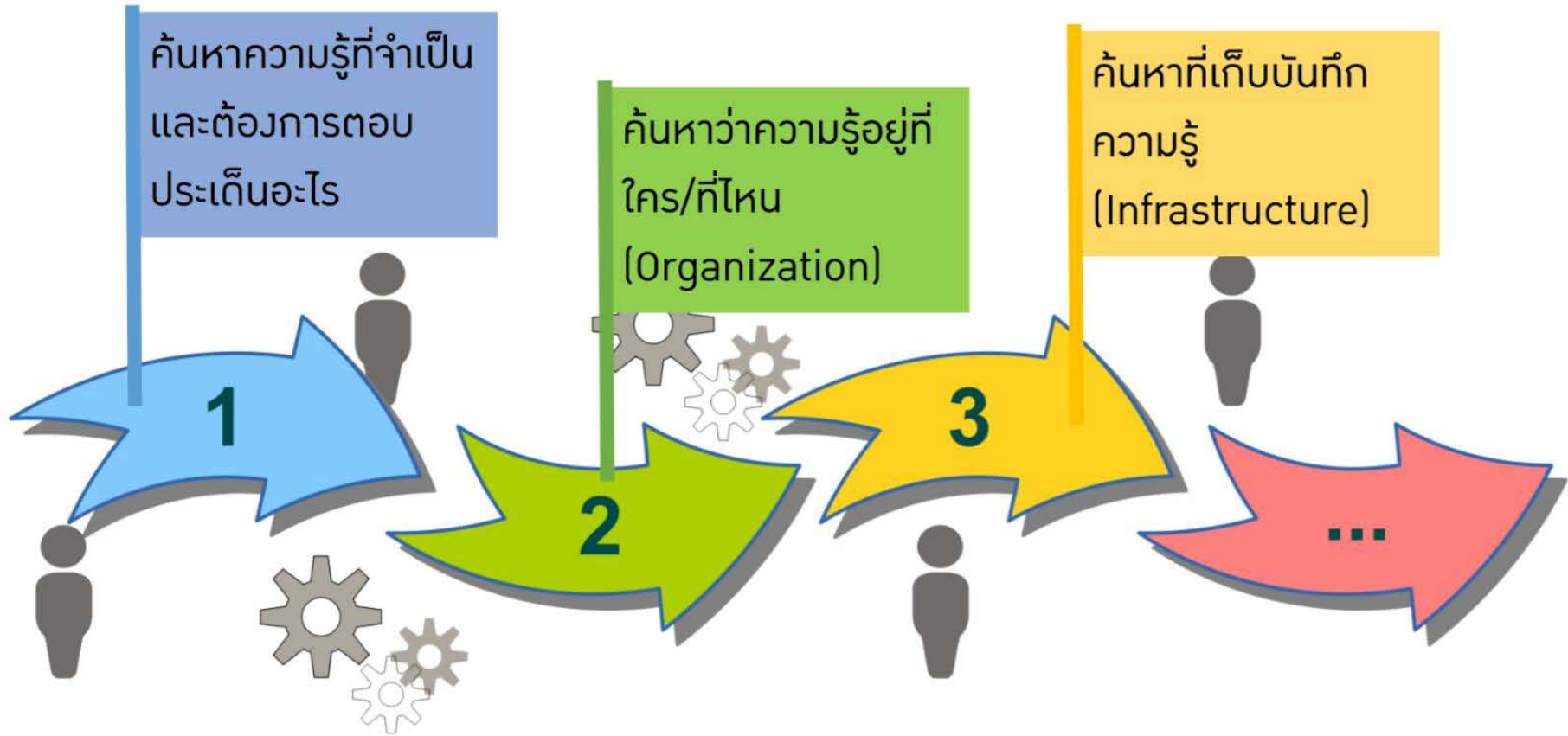
ทำไมต้องทำแผนที่ความรู้

- กรมอนามัย ชับเคลื่อนการจัดการความรู้ วิจัยและนวัตกรรม เพื่ออภิบาลระบบการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ทำหน้าที่สังเคราะห์ใช้ความรู้และดูภาพรวม เพื่อกำหนดนโยบายและออกแบบระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยการประสาน สร้างความร่วมมือ และกำกับดูแล เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลที่ดี
- มีเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือหรือกระบวนการในการจัดการองค์ความรู้ต่าง ๆ
- แผนที่ความรู้ (Knowledge Mapping) เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานดังกล่าวง่ายขึ้น

ทบทวนสถานะความรู้-ความเชี่ยวชาญ

ขั้นตอนและเทคนิคในการทำแผนที่ความรู้

วิเคราะห์องค์ความรู้ที่จำเป็น

- A² IM

A : สถานการณ์ / ความจำเป็น/ลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง/ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง

A : บ่งชี้ความรู้ที่จำเป็น ชี้เป้าประเด็นที่ควรจัดการความรู้ (เป็นปากเป็นเสียง)

I : หามาตรการ / แนวทางการพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นยิ่งยวด

M : การจัดการความรู้ให้เข้าถึงที่ใดและเชื่อมโยงความรู้กับใคร

- PIRAB

P : วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

I : วิเคราะห์การลงทุน (คน เงิน ของ) สนับสนุนการจัดการความรู้ การพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนากำลังคน

R : วิเคราะห์การกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้เกิดการจัดการความรู้ ให้เข้าถึง เชื่อมโยง และนำไปใช้ประโยชน์

A : สร้างช่องทางการเชื่อมโยงความรู้สู่ภาคีเครือข่าย

B : พัฒนาศักยภาพการจัดการความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

แบบสรุปลองค้ความรู้ที่จำเป็นอย่างยิ่งยวด

หน่วยงาน.....

ประเด็นยุทธศาสตร์

cluster

ประเด็น/ชื่อ องค้ความรู้	ความจำเป็น/ ลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้เชี่ยวชาญ	กลุ่ม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ความรู้ที่ 1			
ความรู้ที่ 2			
ความรู้ที่ 3			
ความรู้ที่ 4			
ความรู้ที่ 5			
ความรู้ที่			

ค้นหาว่าความรู้ของกรมอนามัย... อยู่ที่ใคร?

- ค้นหาจาก
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่าน Story Telling
- จัดเวที LIKE Talk
- จัดประชุมวิชาการ
- การสังเกตผ่านภาพถ่าย / VDO
- สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
- ✓ ใช้เครื่องมือ Mind Map, Flowchart ในการบันทึก

Knowledge Mapping Goals

แผนที่ความรู้ (Knowledge Mapping)

Goals

Human

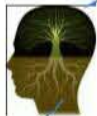
Innovation

Process

Customer

F 1

F 2

IN

EX

IN

EX

IN

EX

DoH4.0

Learning Organization by KM

KM

**is not “Collecting Data”
but “Connecting People”**

Cr. ศ.พญ. ดวงมณี เลหาประสิทธิ์พร